

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΑΑΔΕ

Ανεξάρτητη Αρχή
Δημοσίων Εσόδων

Καλλιθέα, 17/02/2022

**ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΕΠΙΛΥΣΗΣ ΔΙΑΦΟΡΩΝ
ΥΠΟΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΕΠΑΝΕΞΕΤΑΣΗΣ
ΤΜΗΜΑ ΕΠΑΝΕΞΕΤΑΣΗΣ Α2**

Αριθμός απόφασης: 511

Ταχ. Δ/ση : Αριστογείτονος 19
Ταχ. Κώδικας : 176 71 – Καλλιθέα
Τηλέφωνο : 213 1604553
E-mail : ded.ath@aade.gr

ΑΠΟΦΑΣΗ

Ο ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΟΣ ΤΗΣ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗΣ ΕΠΙΛΥΣΗΣ ΔΙΑΦΟΡΩΝ

Έχοντας υπ' όψη:

1. Τις διατάξεις:

α. Του άρθρου 63 του Ν. 4174/2013 (ΦΕΚ Α' 170), όπως ισχύει.

β. Του άρθρου 10 της Δ. ΟΡΓ. Α 1125859 ΕΞ 2020/23.10.2020 Απόφασης του Διοικητή της ΑΑΔΕ (ΦΕΚ Β' 4738/26.10.2020) με θέμα «*Οργανισμός της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων (ΑΑΔΕ)*»

γ. Της ΠΟΛ 1064/12.04.2017 Απόφασης του Διοικητή της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων.

δ. Του άρθρου έκτου, παράγραφος 4, της από 30/03/2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου (ΦΕΚ Α' 75) όπως κυρώθηκε με το Ν. 4684/2020 (ΦΕΚ Α' 86), καθώς και της υπ' αριθμ. Α 1122/2020 Απόφασης του Υφυπουργού Οικονομικών και του Διοικητή της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων (ΦΕΚ Β' 2088/31-05-2020).

2. Την ΠΟΛ 1069/4-3-2014 Εγκύκλιο της Γενικής Γραμματείας Δημοσίων Εσόδων του Υπουργείου Οικονομικών.

3. Την υπ' αριθμ. ΔΕΔ 1126366 ΕΞ 2016/30.08.2016 (ΦΕΚ 2759/ τ. Β'/ 01.09.2016) Απόφαση του Προϊσταμένου της Διεύθυνσης Επίλυσης Διαφορών.

4. Τη με ημερομηνία κατάθεσης **30/01/2020** και με αριθμό πρωτοκόλλου ..... ενδικοφανή προσφυγή του ..... του ....., ΑΦΜ ....., κατοίκου ....., οδός ....., κατά της υπ' αριθμ. .... /2019 Οριστικής Πράξης Διορθωτικού Προσδιορισμού Φόρου Εισοδήματος της Προϊσταμένης του **Κ.Ε.ΦΟ.ΜΕ.Π.** οικονομικού έτους 2014.

5. Την ως άνω πράξη, της οποίας ζητείται η ακύρωση, καθώς και την οικεία Έκθεση Ελέγχου.

6. Τις απόψεις του **Κ.Ε.ΦΟ.ΜΕ.Π.**

7. Την υπ' αριθμόν ...../2020 Απόφαση του Προϊσταμένου της Υπηρεσίας μας για αναστολή της προθεσμίας εξέτασης της υπό κρίση ενδικοφανούς προσφυγής, μέχρι την κοινοποίηση της απόφασης του Συμβουλίου της Επικρατείας σύμφωνα με τα οριζόμενα στο

άρθρο 68, παρ. 1 του Ν. 4587/2018, η οποία εκδόθηκε κατόπιν της υπ' αριθμόν ...../2020 σχετικής αίτησης αναστολής του προσφεύγοντος.

8. Την εισήγηση του ορισθέντος υπαλλήλου του Τμήματος Α2 όπως αποτυπώνεται στο σχέδιο της απόφασης.

Επί της με ημερομηνία κατάθεσης 30/01/2020 και με αριθμό πρωτοκόλλου ..... ενδικοφανούς προσφυγής του ..... , η οποία υπεβλήθη **εμπρόθεσμα**, και μετά την μελέτη και την αξιολόγηση όλων των υφιστάμενων στο σχετικό φάκελο εγγράφων και των προβαλλόμενων λόγων της ενδικοφανούς προσφυγής, επαγόμαστε τα ακόλουθα:

ΣΥΝΤΟΜΟ ΙΣΤΟΡΙΚΟ

Με την υπ' αριθμ. .... /2019 Οριστική Πράξη Διορθωτικού Προσδιορισμού Φόρου Εισοδήματος της Προϊσταμένης του Κ.Ε.ΦΟ.ΜΕ.Π., οικονομικού έτους 2014 (χρήση 01/01/2013-31/12/2013), επιβλήθηκε σε βάρος του προσφεύγοντος φόρος εισοδήματος ποσού 1.326.269,07 € πλέον προστίμου του άρθρου 58 του Ν. 4174/2013 (ΚΦΔ) και τόκου του άρθρου 53 του ΚΦΔ συνολικού ποσού 1.360.221,56 € και εισφοράς αλληλεγγύης ποσού 126.487,23 €, ήτοι συνολικό ποσό **2.812.977,86 €**.

Η ως άνω πράξη εδράζεται επί της από 30/12/2019 Έκθεσης Μερικού Ελέγχου Γραφείου Φορολογίας Εισοδήματος του Κ.Ε.ΦΟ.ΜΕ.Π., η οποία εκδόθηκε δυνάμει της υπ' αριθμ. .... /2019 εντολής ελέγχου της Προϊσταμένης του Κ.Ε.ΦΟ.ΜΕ.Π..

Σύμφωνα με την ως άνω Έκθεση Μερικού Ελέγχου Φορολογίας Εισοδήματος, από τον έλεγχο των τραπεζικών κινήσεων και σύμφωνα με το Ειδικό Λογισμικό Αυτοματοποιημένου Ελέγχου Προσαύξησης Περιουσίας (Ε.Λ.Α.Ε.Π.Π.) για την περίοδο 01/01/2013-31/12/2013, διαπιστώθηκαν τρεις (3) καταθέσεις/πιστώσεις για τις οποίες είτε δεν προσκομίστηκαν στοιχεία είτε αυτά κρίθηκαν από τον έλεγχο μη επαρκή και ως εκ τούτου δεν προκύπτει ότι πρόκειται για εισόδημα του προσφεύγοντος το οποίο είτε να έχει δηλωθεί και φορολογηθεί είτε να ήταν νομίμως απαλλασσόμενο του φόρου. Ως εκ τούτου οι εν λόγω πιστώσεις καταλογίστηκαν στον προσφεύγοντα ως μη δηλωθέν εισόδημα.

Οι μη δικαιολογηθείσες πιστώσεις αναλύονται ως ακολούθως:

- Πίστωση ύψους **3.160.106,77 €**, η οποία αφορά σε καταβληθείσα παροχή-ασφαρίσματος που διενεργήθηκε στα πλαίσια ομαδικού συνταξιοδοτικού προγράμματος, συναφθέντος μεταξύ της ..... της οποίας ο προσφεύγων τύγχανε Διευθύνων Σύμβουλος και Εκτελεστικό Μέλος Δ.Σ. και της ασφαλιστικής εταιρείας με την επωνυμία «.....». Ο έλεγχος έκρινε ότι το ποσό αυτό εμπίπτει ως προς τη φορολογική του μεταχείριση στις διατάξεις του άρθρου 45 του Ν. 2238/1994 (εισόδημα μισθωτών υπηρεσιών) και ως τέτοιο το καταλόγισε στην εκδοθείσα Οριστική Πράξη Διορθωτικού Προσδιορισμού Φόρου Εισοδήματος.
- Πίστωση ύψους **1.833,93 €**, για την οποία δεν προσκομίστηκαν στοιχεία που να την αιτιολογούν. Ως εκ τούτου, ο έλεγχος καταλόγισε το ποσό αυτό ως εισόδημα από ελευθέρια επαγγέλματα στην εκδοθείσα Οριστική Πράξη Διορθωτικού Προσδιορισμού Φόρου Εισοδήματος, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 48, παρ. 3 του Ν.2238/1994.
- Πίστωση ύψους **240,00 €**, για την οποία δεν προσκομίστηκαν στοιχεία που να την αιτιολογούν. Ως εκ τούτου, ο έλεγχος καταλόγισε το ποσό αυτό ως εισόδημα από ελευθέρια επαγγέλματα στην εκδοθείσα Οριστική Πράξη Διορθωτικού Προσδιορισμού Φόρου Εισοδήματος, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 48, παρ. 3 του Ν.2238/1994.

Ο προσφεύγων με την υπό κρίση ενδικοφανή προσφυγή, ζητά την ακύρωση της ως άνω προσβαλλόμενης πράξης μόνο ως προς το πρώτο ως άνω ποσό, προβάλλοντας του κάτωθι ισχυρισμούς:

1ος λόγος: Εσφαλμένη υπαγωγή σε φορολογία εισοδήματος του καταβληθέντος ασφαρίσματος, καθόσον δεν έχει τα εννοιολογικά χαρακτηριστικά του εισοδήματος, ούτε καθορίστηκε κατά το κρίσιμο έτος (2012), ούτε κατά την είσπραξη του ποσού (16/01/2013) αλλά ούτε και έως τις 22/01/2013 ως εισόδημα από τη φορολογική νομοθεσία.

2ος λόγος: Ακόμη και στην περίπτωση που ήθελε θεωρηθεί ότι το ασφάλισμα έπρεπε να φορολογηθεί ως εισόδημα, χρόνος κτήσης του εισοδήματος είναι το οικονομικό έτος 2013 (χρήση 2012) (και κατά συνέπεια, το δικαίωμα του Δημοσίου για επιβολή φόρου έχει παραγραφεί).

Ως προς τον 1ο ως άνω λόγο της ενδικοφανούς προσφυγής

Επειδή με το άρθρο 45, παρ. 1 του Ν. 2238/1994 ορίζεται ότι: «Εισόδημα από μισθωτές υπηρεσίες είναι το εισόδημα που προκύπτει κάθε ένα οικονομικό έτος από μισθούς, ημερομίσθια, επιχορηγήσεις, επιδόματα, συντάξεις και γενικά από κάθε παροχή που χορηγείται περιοδικά με οποιαδήποτε μορφή είτε σε χρήμα είτε σε είδος ή άλλες αξίες για παρούσα ή προηγούμενη υπηρεσία ή για οποιαδήποτε άλλη αιτία, το οποίο αποκτάται από μισθωτούς γενικά και συνταξιούχους».

Επειδή σύμφωνα με το άρθρο 7, παρ. 3 του Ν. 4110/2013:

«α. Στα ποσά που καταβάλλονται στους δικαιούχους και κατά το μέρος που αντιστοιχεί στα ασφάλιστρα που έχει καταβάλλει η επιχείρηση στο πλαίσιο ομαδικών ασφαλιστηρίων συμβολαίων ζωής του προσωπικού της, διενεργείται παρακράτηση φόρου ως εξής: αα) με συντελεστή δέκα τοις εκατό (10%) για εφάπαξ καταβαλλόμενα ποσά μέχρι και σαράντα χιλιάδες (40.000) ευρώ,

ββ) με συντελεστή είκοσι τοις εκατό (20%) για εφάπαξ καταβαλλόμενα ποσά κατά το μέρος που υπερβαίνουν το ποσό των σαράντα χιλιάδων (40.000) ευρώ,

γγ) με συντελεστή δεκαπέντε τοις εκατό (15%) για κάθε περιοδικά καταβαλλόμενη παροχή.

β. Οι συντελεστές των υποπεριπτώσεων αα, ββ και γγ αυξάνονται κατά 50% σε περίπτωση είσπραξης από το δικαιούχο ποσού πρόωρης εξαγοράς. Δεν θεωρείται πρόωρη εξαγορά κάθε καταβολή που πραγματοποιείται σε εργαζόμενο ο οποίος έχει θεμελιώσει συνταξιοδοτικό δικαίωμα ή έχει υπερβεί το 60ό έτος της ηλικίας του.

γ. Ο φόρος που προκύπτει από τις διατάξεις των προηγούμενων παραγράφων παρακρατείται κατά την πληρωμή από τις ασφαλιστικές εταιρίες. Για την απόδοση του φόρου αυτού εφαρμόζονται οι διατάξεις της παραγράφου 3 του άρθρου 60 του Κ.Φ.Ε.. Με την παρακράτηση αυτού του φόρου εξαντλείται η φορολογική υποχρέωση από το φόρο εισοδήματος των δικαιούχων για τα ποσά αυτά».

Επειδή σύμφωνα με το άρθρο 28, παρ. 2 του Ν. 4110/2013, η έναρξη ισχύος των διατάξεων της ως άνω παραγράφου 3 του άρθρου 7 του Ν. 4110/2013, ελλείψει ειδικότερης πρόβλεψης, αρχίζει από την ημερομηνία δημοσίευσης του νόμου στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, ήτοι από τις 23/01/2013.

Επειδή δυνάμει της υπ' αριθμόν ...../2019 Πράξης της Επιτροπής του άρθρου 1 του Ν.3900/2010 του Συμβουλίου της Επικρατείας αποφασίστηκε η εισαγωγή στο Συμβούλιο της Επικρατείας της εκκρεμούς ενώπιον του Διοικητικού Εφετείου ..... προσφυγής με αριθμό κατάθεσης ...../2019, με το θεσμό της «πilotικής δίκης», με την οποία τίθεται μεταξύ άλλων το νομικό ζήτημα της ερμηνείας της φύσεως ως εισοδήματος κατ' άρθρο 45 του

N. 2238/1994, του ασφαλισματος που καταβάλλεται στους δικαιούχους δυνάμει ομαδικού συνταξιοδοτικού ασφαλιστικού προγράμματος.

Επειδή με την υπό κρίση ενδικοφανή προσφυγή τίθεται ταυτόσημο νομικό ζήτημα με το αχθέν ενώπιον του Συμβουλίου της Επικρατείας, ήτοι ασφαλισμα δυνάμει ομαδικού ασφαλιστικού προγράμματος.

Επειδή ο προσφεύγων υπέβαλε την υπ' αριθμόν ...../2020 αίτηση ενώπιον του Προϊσταμένου της Υπηρεσίας μας, για αναστολή της προθεσμίας των εκατόν είκοσι (120) ημερών για όσο διάστημα εκκρεμεί η κρίση του Συμβουλίου της Επικρατείας.

Επειδή από την Υπηρεσία μας εκδόθηκε η υπ' αριθμόν ...../2020 Απόφαση του Προϊσταμένου της Υπηρεσίας μας για αναστολή της προθεσμίας εξέτασης της υπό κρίση ενδικοφανούς προσφυγής, μέχρι την κοινοποίηση της απόφασης του Συμβουλίου της Επικρατείας σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 68, παρ. 1 του Ν. 4587/2018.

Επειδή σε συνέχεια των ανωτέρω, το Συμβούλιο της Επικρατείας εξέδωσε την υπ' αριθμόν 2594/2021 Απόφασή του, με την οποία κρίθηκε ότι:

«...

10. Επειδή, εξ όσων έχουν εκτεθεί στις προηγούμενες σκέψεις προκύπτει ότι, προ του ν.4110/2013, οι εφάπαξ ή περιοδικώς καταβαλλόμενες παροχές στο πλαίσιο ομαδικής συνταξιοδοτικής ασφάλισης του προσωπικού επιχειρήσεων αντιμετωπίζονταν από τη διοίκηση ως κατ' αρχήν αφορολόγητες παροχές, οι οποίες, λόγω και του χαρακτήρα τους ως περιουσιακής προσαύξησης προερχόμενης από συμβάσεις ασφάλισης ζωής [βλ. άρθρο 13 παρ. 2 περ. VII 2α του ν.δ/τος 400/1970 (Α' 10) και ήδη άρθρο 5 περ. VII του ν. 4364/2016 (Α' 13)], φορολογούνταν, μόνον κατά το μέρος που αντιστοιχούσαν σε υπεραπόδοση των σχετικώς σχηματισθέντων μαθηματικών αποθεμάτων κατά τις ειδικότερες προβλέψεις του άρθρου 24 παρ. 1 περ. στ' του Κ.Φ.Ε. Και ναι μεν η αντίληψη αυτή μετεβλήθη εκ των υστέρων, η μεταβολή, εν τούτοις, αυτή δεν επήλθε λόγω αντίστοιχης μεταβολής της φορολογικής νομοθεσίας, αλλά λόγω διαφορετικής ερμηνείας των αυτών νομοθετικών διατάξεων του προϊσχύσαντος Κ.Φ.Ε. και, μάλιστα, μετά την πάροδο εικοσιπενταετίας από της ενάρξεως ισχύος του (1994 – 2011), διάστημα κατά το οποίο η εκ μέρους της διοίκησης ερμηνεία περί αποκλειστικής φορολόγησης των επίμαχων παροχών ως εισοδήματος από κινητές αξίες παρέμεινε σταθερή και χωρίς αποκλίσεις. Η μεταβολή, εξάλλου, αυτή επήλθε σταδιακά με πλείονες γνωμοδοτήσεις του Ν.Σ.Κ. (2011-2017), οι οποίες προκλήθηκαν κατόπιν διαδοχικών ερωτημάτων της φορολογικής διοίκησης, λόγω της ασάφειας που υπήρχε ως προς τη φορολογική μεταχείριση των καταβαλλόμενων στο πλαίσιο των ομαδικών ασφαλιστηρίων συμβολαίων παροχών, ζήτημα που, κατά τα ήδη εκτεθέντα, αποσαφηνίσθηκε πλήρως -ήτοι και κατά το μέρος που αφορούσε τις προϋποθέσεις υπό τη συνδρομή των οποίων οι παροχές αυτές υπάγονταν, κατά την εκτίμηση της διοικήσεως, σε φορολόγηση- μόνον με τις εκδοθείσες εντός του 2017 γνωμοδοτήσεις του Ν.Σ.Κ. (22 και 266/2017), ήτοι σε χρόνο μεταγενέστερο της ενάρξεως ισχύος του ν. 4110/2013, με τις διατάξεις του άρθρου 7 παρ. 3 του οποίου εισήχθησαν για πρώτη φορά ρυθμίσεις για τη φορολόγηση των παροχών αυτών. Με τις τελευταίες αυτές διατάξεις, ο νεότερος νομοθέτης, αντιλαμβανόμενος τις ερμηνευτικές δυσχέρειες που είχαν ανακύψει, υπό το καθεστώς του προϊσχύσαντος Κ.Φ.Ε., ως προς τη φορολόγηση των παροχών των ομαδικών προγραμμάτων ασφάλισης εργαζομένων, προέβλεψε για πρώτη φορά, τη φορολόγηση των παροχών αυτών, ως εισοδήματος εκ μισθωτών υπηρεσιών, προβαίνοντας, παραλλήλως, στην καθιέρωση συστήματος αυτοτελούς φορολόγησής τους, με εξάντληση της φορολογικής υποχρέωσης των δικαιούχων τους, κατ' εκτίμηση του ιδιαίτερου χαρακτήρα των προβλεπόμενων στο πλαίσιο τέτοιων προγραμμάτων παροχών και προς αποτροπή του κινδύνου υπέρμετρης επιβάρυνσης των εφάπαξ εξ αυτών καταβαλλομένων σε περίπτωση ένταξής τους στη φορολογική κλίμακα των εισοδημάτων του

αντίστοιχου έτους και τη φορολόγησή τους βάσει του προβλεπόμενου για κάθε κλιμάκιο φορολογικού συντελεστή.

11. Επειδή, όπως έχει κριθεί, για την κατ' άρθρο 45 παρ. 1 του Κ.Φ.Ε. φορολόγηση παροχών που, όπως εν προκειμένω, προσαυξάνουν την περιουσία των μισθωτών δεν απαιτείται, κατ' αρχήν, ειδικότερη νομοθετική πρόβλεψη, αλλ' αρκεί οι εφάπαξ ή περιοδικές αυτές παροχές να καταβάλλονται εξ αφορμής της εργασίας, ανεξαρτήτως, μάλιστα, αν αποτελούν άμεσο αντάλλαγμα για τις παρεχόμενες από τους μισθωτούς υπηρεσίες ή αν χορηγούνται σε αυτούς, λόγω της μακράς ευδόκιμης παραμονής τους στην εργασία, με σκοπό την ενίσχυση του αισθήματος μονιμότητας, την επιβράβευση και την καλύτερη εργασιακή τους απόδοση (πρβλ. ΣτΕ 2559/1994, 3884/1995, 1086/1998, 2956/2007). Τούτο, όμως, ισχύει, εφόσον δεν υπάρχει ασάφεια ως προς την ένταξη των συγκεκριμένων παροχών στην οικεία πηγή εισοδήματος, προϋπόθεση που, προ του ν. 4110/2013, δεν πληρούτο στην περίπτωση του ασφαλισματος που καταβάλλεται στο πλαίσιο ομαδικής ασφάλισης εργαζομένων. Και τούτο, διότι, λόγω της, κατά τα ανωτέρω, επί μακρόν διαμορφωθείσης αντιλήψεως της φορολογικής διοικήσεως περί φορολόγησης των παροχών αυτών αποκλειστικώς και μόνον ως εισοδήματος από κινητές αξίες, αλλά και της ρυθμίσεως των σχετικών ζητημάτων για πρώτη φορά με τον ν.4110/2013, είχε δημιουργηθεί στη διοίκηση και στους φορολογούμενους αντικειμενικώς δικαιολογημένη αμφιβολία ως προς το αν οι παροχές αυτές συγκέντρωναν τα κατά νόμον απαιτούμενα για τον χαρακτηρισμό τους ως εισοδήματος από μισθωτή εργασία εννοιολογικά στοιχεία ή αν, αντιθέτως, επρόκειτο για παροχές, που, μη καταβαλλόμενες στο πλαίσιο ενεργού συμβάσεως εργασίας, αλλά σε χρόνο μεταγενέστερο της λήξης της εργασιακής σχέσης, αποτελούσαν μη έχουσα τα γνωρίσματα του εισοδήματος προσαύξηση της περιουσίας των δικαιούχων τους, για τη φορολόγηση της οποίας απαιτείτο ειδική διάταξη νόμου (πρβλ. ΣτΕ 1896/2018, 884/2016, 3872/2013, 420/1999, 1663/1994, 3342/1985, 1453/1982, 3514/1975, 2417/1965 κ.ά.). Οι παροχές αυτές δεν ήταν, εξάλλου, σαφές αν έχουν τον χαρακτήρα συντάξεως ή άλλου είδους φορολογητέας συνταξιοδοτικής παροχής, δεδομένου ότι χορηγούνται μεν σε πρόσωπα που αποχωρούν από την εργασία, λόγω της συμπλήρωσης ορισμένου χρόνου υπηρεσίας ή ορισμένου ηλικιακού ορίου και, κατά τούτο, ομοιάζουν με συντάξεις, πλην, όμως, δεν απονέμονται από κοινωνικοασφαλιστικούς οργανισμούς, ούτε, άλλωστε, έχουν ως αιτία την εκ του νόμου υπαγωγή των εργαζομένων στην κοινωνική ασφάλιση. Αποβλέπουσες, περαιτέρω, στη διευκόλυνση της προσαρμογής των δικαιούχων τους στις μεταγενέστερες του πέρατος του εργασιακού τους βίου οικονομικές συνθήκες και, κατ' επέκταση, στη διατήρηση ενός αξιοπρεπούς επιπέδου διαβίωσής τους, με τη συμπλήρωση των κύριων συνταξιοδοτικών παροχών που τα πρόσωπα αυτά λαμβάνουν, οι παροχές των ομαδικών ασφαλιστηρίων συμβολαίων και, κυρίως, οι εφάπαξ εξ αυτών καταβαλλόμενες παρουσιάζουν κοινά χαρακτηριστικά με τα εφάπαξ βοηθήματα που χορηγούνται από τα ταμεία προνοίας στους δημοσίους υπαλλήλους και από τους κοινωνικοασφαλιστικούς οργανισμούς στους ασφαλισμένους τους, με παροχές, δηλαδή, οι οποίες, κατά ρητή πρόβλεψη του νόμου (άρθρο 45 παρ. 4 περ. γ' του Κ.Φ.Ε.), δεν θεωρούνταν (και εξακολουθούν να μη θεωρούνται) ως υπαγόμενο σε φορολόγηση εισόδημα (βλ. ήδη άρθρο 14 παρ. 1 περ. στ του νέου Κ.Φ.Ε.). Για τους λόγους αυτούς, για την άρση της ασάφειας που υπήρχε ως προς τον χαρακτήρα των επίμαχων παροχών και, κατ' επέκταση, για την υπαγωγή τους σε φορολόγηση ως εισοδήματος εκ μισθωτών υπηρεσιών απαιτείτο ειδική νομοθετική πρόβλεψη, αντίστοιχη με εκείνη που εισήχθη με τις διατάξεις του άρθρου 12 παρ. 3 περ. ζ' του νέου Κ.Φ.Ε., με τις οποίες ο νεότερος νομοθέτης, διαισθανόμενος, ακόμη και μετά τον ν. 4110/2013, την ανάγκη ειδικής ρυθμίσεως των περιπτώσεων αυτών, δεν αρκέσθηκε στη γενική ρήτρα περί εισοδήματος εκ μισθωτής εργασίας του άρθρου 12 παρ. 1 του ίδιου Κώδικα, αλλά περιέλαβε στις ρητώς απαριθμούμενες σε αυτόν περιπτώσεις εισοδήματος «το ασφαλισμα που

καταβάλλεται εφάπαξ ή με τη μορφή περιοδικής παροχής στο πλαίσιο των ομαδικών ασφαλιστηρίων συνταξιοδοτικών συμβολαίων». Αντίθετη ερμηνευτική εκδοχή, επιτρέπуща τη φορολόγηση παροχών, ως προς την ένταξη των οποίων στην αντίστοιχη πηγή φορολογητέου εισοδήματος ανακύπτουν, ελλείπει σχετικής νομοθετικής προβλέψεως και λόγω της, κατά το παρελθόν, εκπνεφρασμένης αντιλήψεως της φορολογικής διοικήσεως, αντικειμενικώς δικαιολογημένες αμφιβολίες, δυσχερώς εναρμονίζεται με τις αρχές της νομιμότητας και της βεβαιότητας του φόρου (άρθρο 78 παρ. 1 του Συντ.), αλλά και προς την απορρέουσα από την αρχή της ασφάλειας δικαίου απαίτηση σαφήνειας και προβλεψιμότητας των φορολογικών διατάξεων, οι οποίες, συνεπαγόμενες, ως εκ της φύσεώς τους, σοβαρές επεμβάσεις στα περιουσιακά δικαιώματα και στην οικονομική ελευθερία των φορολογουμένων, δεν μπορούν, κατ' αρχήν, να ανατρέπουν εκ των υστέρων και, μάλιστα, μετά την παρέλευση μακρού χρόνου από την επέλευση της αντίστοιχης περιουσιακής προσαύξεσης, τον οικονομικό προγραμματισμό των φορολογουμένων, με περαιτέρω δυσμενείς συνέπειες στη φορολογική συμμόρφωση και, κατ' επέκταση, στην εισπραξιμότητα των φόρων και των συναφών φορολογικού χαρακτήρα κυρώσεων.

12. Επειδή, κατόπιν τούτων, επί του ανακύπτοντος στο πλαίσιο της υποθέσεως νομικού ζητήματος προσήκει η απάντηση ότι οι εφάπαξ ή περιοδικώς καταβαλλόμενες στο πλαίσιο ομαδικής συνταξιοδοτικής ασφάλισης του προσωπικού επιχειρήσεων παροχές, κατά το μέρος που αντιστοιχούν σε εισφορές του εργοδότη -και, κατά μείζονα λόγο, σε εισφορές του ίδιου του εργαζόμενου (βλ. και μεταβατική διάταξη του άρθρου 72 παρ. 16 του νέου Κ.Φ.Ε.)- δεν αποτελούν, κατά την έννοια του άρθρου 45 παρ. 1 του Κ.Φ.Ε., μισθολογικές παροχές, ελλείπει σχετικής νομοθετικής προβλέψεως, ανεξαρτήτως αν, κατά το ιδιωτικό δίκαιο, χαρακτήρα μισθολογικής παροχής έχει το ασφάλισμα που λαμβάνει ο εργαζόμενος ή τα ασφάλιστρα που καταβάλλονται από τον εργοδότη (βλ. ΑΠ 147/2017, ΑΠ 74/2016, ΑΠ 13/2015, ΑΠ 1934/2008 κ.ά., με τις οποίες έχει κριθεί ότι, σε περίπτωση ομαδικής ασφάλισης του προσωπικού επιχείρησης, η ασφάλιση αυτή, αν αποτελέσει όρο της μεταξύ του εργοδότη και των μισθωτών εργασιακής σύμβασης, έχει το χαρακτήρα μισθολογικής παροχής, η οποία συνίσταται στο δικαίωμα προσδοκίας που αποκτά ο εργαζόμενος μέχρι την πλήρωση των προϋποθέσεων της σύμβασης ασφάλισης για την είσπραξη ενός εφάπαξ χρηματικού ποσού). Ως εκ τούτου, εφάπαξ ή περιοδικές παροχές συνταξιοδοτικού προγράμματος ομαδικής ασφάλισης προσωπικού επιχείρησης, το δικαίωμα είσπραξης των οποίων, ανεξαρτήτως του χρόνου καταβολής τους, γεννήθηκε προ του ν. 4110/2013, δεν υπάγονται στον κατ' άρθρο 45 παρ. 1 του Κ.Φ.Ε. φόρο εισοδήματος, αλλά φορολογούνται, μόνον κατά το μέρος που αντιστοιχεί σε υπεραπόδοση των σχετικώς σχηματισθέντων μαθηματικών αποθεμάτων, ως εισόδημα από κινητές αξίες κατ' άρθρο 24 παρ. 1 του Κ.Φ.Ε. Οι παροχές αυτές υπήχθησαν το πρώτον σε φόρο, ως εισόδημα από παροχή μισθωτών υπηρεσιών με το άρθρο 7 παρ. 3 του ν. 4110/2013, βάσει του οποίου φορολογούνται εφεξής και οι καταβλητέες, μετά την έναρξη ισχύος του, περιοδικές παροχές, ακόμη και αν το δικαίωμα είσπραξης της πρώτης εξ αυτών γεννήθηκε σε χρόνο προγενέστερο της δημοσίευσης του νόμου αυτού.

...».

Επειδή, σύμφωνα με τα στοιχεία του φακέλου της υπόθεσης, η ..... συνήψε ασφαλιστήριο συμβόλαιο με την ασφαλιστική εταιρεία με την επωνυμία «.....» στις 13/12/2012, το οποίο αφορά σε ομαδικό ασφαλιστικό πρόγραμμα για τα στελέχη και τους εργαζομένους της Τράπεζας. Σύμφωνα με το εν λόγω πρόγραμμα:

- Κάθε εργαζόμενος της Τράπεζας, σε περίπτωση λύσης της σχέσης εργασίας, δικαιούται να λάβει άμεσα ένα ποσό εφάπαξ, ίσο με την Αποζημίωση Αποχώρησης, έτσι όπως αυτό ισχύει κατά τη στιγμή της αποχώρησης.

- Για τα Εκτελεστικά Μέλη, ως αποχώρηση νοείται και η παύση των εκτελεστικών αρμοδιοτήτων τους στον Όμιλο.
- Τα στελέχη της Τράπεζας τα οποία γνωστοποιούνται εγγράφως από την Τράπεζα στην ασφαλιστική εταιρεία έχουν δικαίωμα συμμετοχής στο Πρόγραμμα και γίνονται Μέλη αυτού κατά την Ημερομηνία Ενάρξεως Ισχύος του Ασφαλιστηρίου.
- Ημερομηνία έναρξεως ισχύος του Προγράμματος ορίζεται η 01/11/2012.

Επειδή ο προσφεύγων τύγχανε Διευθύνων Σύμβουλος-Εκτελεστικό Μέλος ΔΣ στην ....., θέση από την οποία παραιτήθηκε στις 21/12/2012 (ημερομηνία δημοσίευσης της παραίτησης στο ΓΕΜΗ), ήτοι κατείχε αυτή τη θέση κατά την ημερομηνία έναρξης ισχύος του προγράμματος (01/11/2012) και ως εκ τούτου, είχε δικαίωμα συμμετοχής σε αυτό.

Επειδή και η ....., στην υπ' αριθμ. ....../2019 απαντητική επιστολή της προς το Κ.Ε.ΦΟ.ΜΕ.Π., απαντά ότι ο προσφεύγων απέκτησε το δικαίωμα εισπραξης του ποσού των 3.160.106,77€ κατά την ημερομηνία παραίτησής του (07/12/2012).

Επειδή κρίσιμο στοιχείο για την προσδιορισμό του χρόνου απόκτησης του ως άνω εισοδήματος από μισθωτές υπηρεσίες είναι ο χρόνος επέλευσης της ασφαλιστικής περίπτωσης, ήτοι εν προκειμένω ο χρόνος παραίτησης του προσφεύγοντος από την εκτελεστική θέση του Διευθύνοντος Συμβούλου της Τράπεζας.

Επειδή με βάση τα ανωτέρω, προκύπτει ότι ο προσφεύγων είχε, σε κάθε περίπτωση, αποκτήσει το δικαίωμα εισπραξης του επίμαχου ποσού πριν την έναρξη ισχύος του Ν. 4110/2013 και συνεπώς αυτό **δεν αποτελεί φορολογητέο εισόδημα για τον ίδιο.**

Επειδή σύμφωνα με το άρθρο 29 του Ν. 3986/2011:

«1. Επιβάλλεται ειδική εισφορά αλληλεγγύης στα εισοδήματα άνω των δώδεκα χιλιάδων (12.000) ευρώ των φυσικών προσώπων, που προέκυψαν κατά τις διαχειριστικές χρήσεις 2010 έως και 2014 και δηλώνονται με τις δηλώσεις των αντίστοιχων οικονομικών ετών 2011 - 2015.
2. Για την επιβολή της εισφοράς, λαμβάνεται υπόψη το ετήσιο συνολικό καθαρό ατομικό εισόδημα, πραγματικό ή τεκμαρτό, φορολογούμενο ή απαλλασσόμενο του φυσικού προσώπου ή σχολάζουσας κληρονομιάς. Το τεκμαρτό εισόδημα λαμβάνεται υπόψη πριν από τις μειώσεις του άρθρου 19 του Κ.Φ.Ε.. **Εξαιρούνται και δεν προσμετρώνται** τα εισοδήματα των προσώπων που είναι ολικώς τυφλοί, καθώς και των προσώπων που παρουσιάζουν βαριές κινητικές αναπηρίες σε ποσοστό από ογδόντα τοις εκατό (80%) και άνω, **τα εισοδήματα της παρ. 1 του άρθρου 14 και της περίπτωσης γ' της παραγράφου 4 του άρθρου 45 του Κ.Φ.Ε..** Επίσης, εξαιρούνται από την υποχρέωση καταβολής ειδικής εισφοράς οι μακροχρόνια άνεργοι που είναι εγγεγραμμένοι στα μητρώα ανέργων του ΟΑΕΔ, καθώς και όσοι λαμβάνουν επίδομα ανεργίας από τον εν λόγω οργανισμό, εφόσον κατά το χρόνο της βεβαίωσης δεν έχουν πραγματικά εισοδήματα.

Από την υποχρέωση καταβολής ειδικής εισφοράς εξαιρούνται, επίσης, οι μακροχρόνια άνεργοι ναυτικοί που είναι εγγεγραμμένοι στους καταλόγους προσφερομένων προς ναυτολόγηση του Γραφείου Ευρέσεως Ναυτικής Εργασίας (Γ.Ε.Ν.Ε.), στους οποίους συμπεριλαμβάνονται και οι σχετικοί κατάλογοι των Λιμενικών Αρχών που λειτουργούν ως παραρτήματά του, καθώς και όσοι λαμβάνουν επίδομα ανεργίας από τον εν λόγω Φορέα, εφόσον κατά το χρόνο βεβαίωσης δεν έχουν πραγματικά εισοδήματα.

...».

Επειδή σύμφωνα με το άρθρο 45, παρ. 4 του Ν. 2238/1994 «Δεν θεωρείται εισόδημα από μισθωτές υπηρεσίες και δεν υπόκειται σε φόρο:

...

γ) Η παροχή που καταβάλλεται εφάπαξ από τα ταμεία προνοίας και τους άλλους ασφαλιστικούς οργανισμούς στους ασφαλισμένους και τις οικογένειες τους, το εφάπαξ

βοήθημα που παρέχεται σε δημόσιους υπαλλήλους και βοηθητικό προσωπικό λόγω εθελουσίας εξόδου από την υπηρεσία με παραίτηση, καθώς και τα εφάπαξ βοηθήματα, που χορηγούνται σύμφωνα με τους ν. 4153/1961 (ΦΕΚ 45 Α'), α.ν. 513/1968 (ΦΕΚ 186 Α'), ν. 103/1975 (ΦΕΚ 167 Α') και ν. 303/1976 (ΦΕΚ 94 Α').

...».

Επειδή η ανωτέρω ΣΤΕ 2594/2021 εξομοιώνει τις εφάπαξ παροχές των ομαδικών ασφαλιστηρίων συμβολαίων με τα εφάπαξ βοηθήματα των ταμείων προνοίας και των κοινωνικοασφαλιστικών οργανισμών.

Επειδή συνεπώς, το επίμαχο ποσό δεν υπόκειται ούτε σε εισφορά αλληλεγγύης.

Επειδή τυχόν σκοπιμότητα σύναψης του εν λόγω ασφαλιστηρίου συμβολαίου λίγες μόλις ημέρες πριν την παραίτηση του προσφεύγοντος από τη θέση του Διευθύνοντος Συμβούλου δε δύναται να ερευνηθεί περαιτέρω, δεδομένου ότι ο ισχύων Κ.Φ.Ε. για την κρινόμενη περίοδο (Ν. 2238/1994), δεν περιελάμβανε διάταξη αντίστοιχη με αυτήν του άρθρου 38 του Ν. 4174/2013.

Ως εκ τούτου, ο ισχυρισμός του προσφεύγοντος γίνεται **αποδεκτός**.

Ως προς τον 2ο ως άνω λόγο της ενδικοφανούς προσφυγής

Γενομένου δεκτού του 1ου ως άνω ισχυρισμού, παρέλκει η εξέταση του παρόντος.

Α π ο φ α σ ί ζ ο υ μ ε

Την **αποδοχή** της με ημερομηνία κατάθεσης **30/01/2020** και με αριθμό πρωτοκόλλου ..... ενδικοφανούς προσφυγής του ..... του ....., ΑΦΜ ..... και την τροποποίηση της υπ' αριθμόν ...../2019 Οριστικής Πράξης Διορθωτικού Προσδιορισμού Φόρου Εισοδήματος της Προϊσταμένης του Κ.Ε.ΦΟ.ΜΕ.Π. Οικονομικού Έτους 2014 σύμφωνα με το ως άνω σκεπτικό.

Οριστική φορολογική υποχρέωση του προσφεύγοντος - καταλογιζόμενο ποσό με βάση την παρούσα απόφαση:

Ανάλυση	Βάσει Δήλωσης	Βάσει Ελέγχου	Βάσει ΔΕΔ	Διαφορά ΔΕΔ-Δήλωσης
Φορολογητέο εισόδημα Ατομικό και τέκνων	27.420,00	3.189.600,70	29.493,93	2.073,93
Φόρος πιστωτικό ποσό	961,47	0,00	422,25	539,22
Φόρος χρεωστικό ποσό	0,00	1.325.307,60	0,00	0,00
Πρόστιμο άρθρου 58 Ν. 4174/2013	0,00	663.134,54	0,00	0,00
Τόκος άρθρου 53 Ν. 4174/2013				

	0,00	697.087,02	0,00	0,00
Εισφορά αλληλεγγύης	13.215,36	139.702,59	13.298,32	82,96
Φόρος πολυτελούς διαβίωσης	1.024,00	1.024,00	1.024,00	0,00
Τέλη χαρτοσήμου & ΟΓΑ από εκμίσθωση ακινήτων	21,60	21,60	21,60	0,00
Σύνολο φόρων τελών και εισφορών	13.299,49	2.826.277,35	13.921,67	622,18
ΚΑΤΑΛΟΓΙΖΟΜΕΝΟ ΠΟΣΟ		2.812.977,86	622,18	

Εντελλόμεθα όπως αρμόδιο όργανο κοινοποιήσει με τη νόμιμη διαδικασία την παρούσα απόφαση στον υπόχρεο.

Ακριβές Αντίγραφο

**Ο ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΟΣ ΤΗΣ
Δ/ΝΣΗΣ ΕΠΙΛΥΣΗΣ ΔΙΑΦΟΡΩΝ**

**Ο/Η Υπάλληλος του Τμήματος
Διοικητικής Υποστήριξης**

ΤΙΜΟΛΕΩΝ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

Σ η μ ε ί ω σ η: Κατά της απόφασης αυτής επιτρέπεται η άσκηση προσφυγής ενώπιον των αρμόδιων Διοικητικών Δικαστηρίων εντός τριάντα (30) ημερών από την κοινοποίησή της.